

Robert Garskamp over ePrivacy. Wat speelt er?

Het houdt de gemoederen goed bezig. De nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is sinds 25 mei 2018 van kracht, en talloze organisaties zijn drukdoende met de implementatie. De AP, Autoriteit Persoonsgegevens, deelde de eerste speldenprikken uit en probeert verder als een schaapherder haar kudde bijeen te houden. Maar in de schaduw van de AVG werkt de Europese Commissie aan een volgende verordening, die een veel grotere impact kan hebben. Deze ePrivacy-verordening wordt een fundament van de steeds sterker digitaliserende samenleving. Ze moet deel gaan uitmaken van de interne digitale markt binnen de Europese Unie en daarbuiten.

Waar gaat ePrivacy over?

De nieuwe verordening vervangt de huidige ePrivacy-verordening, welke geldt voor traditionele telecomproviders, zoals internetaanbieders. De richtlijn bevat onder meer regels over de vertrouwelijkheid van communicatie en cookies. Het primaire doel is de bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden, met name het recht op eerbiediging van het privéleven, de vertrouwelijkheid van de communicatie en de bescherming van persoonsgegevens in de sector elektronische communicatie. Ook wordt het vrije verkeer van gegevens, uitrusting en diensten voor elektronische communicatie in de Unie gegarandeerd. Oorspronkelijk in 2002 aangenomen, in 2009 gewijzigd.

De ePrivacy-verordening is een richtlijn en dus ook een wetgevend instrument vanuit de Europese Unie; dat betekent dat zij bindend is voor de betreffende lidstaten. Van deze lidstaten wordt verlangd de nationale wet- en regelgeving aan te passen, waarbij de bevoegdheid voor de keuze van de methode om de richtlijn te implementeren in nationale wet- en regelgeving wordt overgelaten aan iedere lidstaat afzonderlijk.

Het toezicht op naleving van de ePrivacy-verordening berust bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en Autoriteit Consument en Markt (ACM).

Hoe verhoudt ePrivacy zich tot AVG?

De nieuwe ePrivacy-verordening zal net als de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) een 'verordening' zijn, een bindende rechtshandeling die in de hele EU van toepassing is.

Tezamen met de AVG vormt de ePrivacy-verordening het juridisch kader voor de bescherming van het verwerken van persoonsgegevens. Hierbij is de AVG het uitgangspunt. Alleen waar het elektronische communicatiegegevens betreft, is de ePrivacy-verordening leidend.

Richt de huidige verordening zich op telecomproviders, de nieuwe zal ook worden toegepast op OTT (Over The Top) serviceproviders. Dit zijn organisaties die zich primair richten op online communiceren, gebruikmakend van tracking technologieën en direct marketing.

Ook het toezicht verandert. De Autoriteit Persoonsgegevens zal voortaan als enige toezichthouder optreden. Temeer omdat deze dit nu ook al doet voor de AVG – en bij beide kunnen boetes worden uitgedeeld.

Het doel van de ePrivacy-verordening blijft de eerbiediging van het privéleven en de bescherming van persoonsgegevens in elektronische communicatie.

De Europese Commissie had zich als doel gesteld om zowel de AVG als de ePrivacy-verordening op 25 mei 2018 van kracht te laten worden. Het is duidelijk dat dit alleen voor de AVG is gelukt. De discussie binnen het Europees Parlement en een verschil van mening over de impact houden het voor de e-Privacy Verordening nog even tegen.

Goed, tot zover de verhouding tussen ePrivacy Verordening en AVG. Maar waar bestaat de ePrivacy Verordening nu eigenlijk uit? Een aantal kernpunten op een rij.

Software

Een belangrijk doel van de ePrivacy Verordening is om burgers en consumenten meer controle te geven over de bescherming van hun gegevens bij het gebruik van elektronische diensten.

De Europese commissie is dan ook van mening dat ook de aanbieders van software voor elektronische communicatie verplicht zijn om eindgebruikers keuzes te geven bij het gebruik van de privacy-instellingen. In ieder geval moeten de gebruikers op het moment van installatie het gebruik van de zogeheten third party cookies kunnen weigeren.

Daarnaast wordt de gebruiker niet alleen bij een installatie gewezen op de mogelijke instellingen, maar ook op andere momenten waarop deze fundamentele wijzigingen in het systeem aanbrengt. Denk bijvoorbeeld aan het moment dat de gebruiker ervoor kiest de fabrieksinstellingen terug te zetten.

De Europese Commissie heeft tot nu toe echter nagelaten duidelijk te maken aan welke eisen die informatieverplichting moet voldoen. Ga maar na: de gebruiker dient in alle vrijheid en goed geïnformeerd een beslissing te kunnen nemen. Die vrijheid werkt niet als de gebruiker in een onleesbare tekst op consequenties wordt gewezen. Of als de gebruiker door een gekoppelde inperking van functionaliteit gedwongen wordt tot het kiezen van een configuratie die in zijn nadeel werkt.

Cookies

Verder heeft de nieuwe ePrivacy-verordening als doel om de cookieregels te versimpelen. Elk betrokken EU-land heeft de oorspronkelijke EU Richtlijn in eigen nationale wetgeving omgezet. In NL is dit bekend als de cookiewet.

Naast de tracking cookies worden ook andere trackingtechnieken onder het cookieregime geschaard. Tracking cookies houden individueel surfgedrag bij en stellen profielen op om bijvoorbeeld gerichte advertenties mogelijk te maken. Voor functionele en analytische cookies, die het gebruiksgemak van de bezoekers dienen, hoeft geen toestemming te worden gevraagd omdat ze nauwelijks gevolgen hebben voor de privacy. Voor de inzet van tracking cookies echter is wel geïnformeerde toestemming nodig. Eigenlijk niets nieuws.

Wat wel nieuw is dat toestemming geven mogelijk moet zijn via de browserinstellingen. Ook nieuw is dat, hoewel privacy-instellingen niet standaard de meest privacy-vriendelijke hoeven te zijn (privacy by default), er wel de optie moet worden gegeven om het plaatsen en uitlezen van cookies onmogelijk te maken. Daarnaast moet de voor tracking gegeven toestemming altijd kunnen worden ingetrokken. Hier moet de consument regelmatig aan worden herinnerd.

Internet of Things

Als laatste biedt de verordening een richtlijn voor het Internet of Things. Slimme apparaten worden steeds meer verbonden met elkaar en

toegankelijk gemaakt via het internet, de machine to machine-communicatie. Het is daarbij van belang dat zowel de inhoud als informatie van de communicatie, de meta-data, vertrouwelijk blijft. Dat geldt voor de traditionele telecomproviders, maar ook voor nieuwe online communicatiediensten zoals Facebook en WhatsApp.

Dankzij de nieuwe ePrivacy Verordening zal de gebruiker moeten kunnen bepalen of zogenaamde third party informatie op zijn of haar apparatuur mag worden geplaatst of uitgelezen.

Wat nog echter ontbreekt is de opdracht om standaardinstellingen te implementeren die gebruikers beschermen tegen het ongevraagd plaatsen of uitlezen van informatie op hun apparatuur. Dit voorkomt onder andere dat het doen en laten van gebruikers zomaar door derden in kaart kan worden gebracht. Uit onderzoek blijkt dat 90% van gebruikers in EU dit zeer graag wil.

Conclusie

Zoals al door voorzitter Juncker van de Europese Commissie is gesteld:

*"Digitale technologieën en digitale communicatie
dringen in alle aspecten van ons leven door.*

*Wij moeten streven naar een Europa dat onze burgers en onze economie
stimuleert. En vandaag de dag zijn zowel de burgers als de economie
gedigitaliseerd."*

Met de toepassing van de ePrivacy-verordening in combinatie met de AVG moet dit binnen de Europese Unie leiden tot een uniforme set van ePrivacy-regels voor consumenten en burgers. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat hun privacy online goed wordt beschermd en ze grip hebben en houden op hun persoonsgegevens.

Door de uitbreiding van het toepassingsgebied naar zowel telecomproviders als OTT-serviceproviders wijzigt ook de definitie van dienstverlener significant. Dit zal een nog grotere impact hebben op onze economie en maatschappij. Tegelijk biedt de ePrivacy-verordening natuurlijk nieuwe kansen voor de publieke en private markt voor innovatie en ontwikkeling.

Alleen laat de ePrivacy-verordening nog even op zich wachten door het interne gekonkel en de machtsstrijd binnen het Europees Parlement. Zal tijd zegevieren over bureaucratie? De toekomst moet het uitwijzen!

Referenties

- [AVG](#)
- [ePrivacy directive 2002](#)
- [ePrivacy verordening](#)
- [Nederland Digitaliseringsstrategie](#)

Wie is Robert Garskamp?

Identity management, access control, privacy en security zijn onderwerpen die een bekend terrein zijn voor Robert. Volgens Robert valt het onmogelijk te voorspellen hoe het gebruik van digitale identiteitsdata en haar kwetsbaarheden zich zullen ontwikkelen in de toekomst. Maar één ding is duidelijk: Met de enorme snelheid van technologische ontwikkelingen waaronder de digitale transformatie tegenwoordig, gelooft Robert dat digitale transformatie binnen publieke en private organisaties significant zal beïnvloeden, vormen en vormgeven. Als expert voor meer dan 15 jaar, streeft Robert ernaar zijn kennis en ervaring met betrekking tot verschillende vraagstukken over digitale identiteit, transformatie, beveiliging, privacy, mobiliteit, risicobeheer en compliance met verschillende organisaties in verschillende (publieke en private) sectoren te delen.

Meer informatie: www.identitynext.nl

Robert is ook oprichter van het IDnextplatform. Een open en onafhankelijk platform dat staat voor ondersteuning en facilitering van innovatieve benaderingen in de wereld van een veilige digitale identiteit en het creëren van bewustwording over de digitale identiteit en het gebruik.

Meer informatie: www.idnext.eu